

NOTĂ de fundamentare a

proiectelor de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, la operatorii de distribuție concesionari pentru anul 2018*

1. Cadrul de reglementare în baza căruia se emit ordinele de aprobare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2018

Se propune emiterea ordinelor de aprobare a tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru anul 2018 pentru operatorii de distribuție concesionari, în baza următoarelor prevederi normative:

- art. 75 alin. (1) lit. b) și art. 79 alin. (3) și alin. (4) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare,
- Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 72/2013, cu modificările și completările ulterioare,
- Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 33/2014, cu modificările și completările ulterioare,
- art. 5 alin. (1) lit. b), alin. (5) și art. 9 alin. (1) lit. c) și lit. ab) din Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004.

Analiza datelor transmise de operatorii de distribuție concesionari și calculele veniturilor reglementate, precum și a tarifelor de distribuție au fost efectuate cu respectarea următoarelor reglementări:

- Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 72/2013, cu modificările și completările ulterioare (denumită în continuare *Metodologie*);
- Ordinul nr. 146/2014 pentru stabilirea ratei reglementate a rentabilității aplicate la aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție concesionari;
- Decizia nr. 1713/2014 de aprobare a machetelor de monitorizare a activității operatorilor de distribuție concesionari și a ghidului de completare a acestora;
- Metodologia privind stabilirea obligațiilor de plată a energiei electrice reactive și a prețului reglementat pentru energia electrică reactivă, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 33/2014, cu modificările și completările ulterioare;
- Procedura privind determinarea consumului de energie electrică în caz de înregistrare eronată și în sistem paușal și pentru modificarea art. 80 din Regulamentul de furnizare la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2014, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 121/2015 (denumită în continuare *Procedură*).

2. Cauzele și motivele care conduc la emiterea ordinelor propuse spre aprobare

Conform prevederilor art. 9 alin. (1) lit. ab) din *Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004*, „ANRE determină și aprobă anual

și transmite spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie a anului curent, tarifele reglementate aferente serviciilor specifice sectorului energiei electrice, în conformitate cu prevederile metodologiilor aplicabile.”

Conform prevederilor *Metodologiei*, ANRE are obligația stabilirii corecțiilor valorice anuale și aprobării tarifelor specifice de distribuție. Astfel:

- conform art. 9 din *Metodologie*:
„(1) Tarifele de distribuție sunt aprobate de autoritatea competentă pentru fiecare operator de distribuție în parte.
(2) Anual, până la data de 31 decembrie, tarifele de distribuție stabilite pentru anul t+1, se aprobă prin ordin al președintelui ANRE și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.”
- conform art. 83 din *Metodologie*:
„(1) Anual, ANRE efectuează corecția veniturilor datorată:
  - a) modificării cantităților de energie electrică distribuită față de cele prognozate,
  - b) modificării cantităților și prețului de achiziție pentru CPT reglementat, față de cele prognozate,
  - c) modificării anuale a costurilor de operare și mentenanță necontrolabile față de cele prognozate,
  - d) modificărilor veniturilor din energia reactivă față de cele prognozate,
  - e) nerealizării/depășirii programului de investiții aprobat,
  - f) veniturilor din alte activități desfășurate de operatorul de distribuție.(2) Autoritatea competentă stabilește venitul reglementat și tarifele pentru anul următor ținând seama de corecțiile justificate, cu respectarea limitării de la Art. 98.
(3) Corecțiile enumerate la alin. (1) sunt actualizate cu RTS și, după caz, cu RI corectată, în termenii nominali ai anului de efectuare a corecțiilor.”

Conform prevederilor *Procedurii*, ANRE are obligația să ia în considerare, la stabilirea corecțiilor valorice anuale și a tarifelor specifice de distribuție, veniturile anuale obținute de operatorul de distribuție din recuperarea contravalorii energiei electrice consumate înregistrate eronat, respectiv neînregistrate, precum și costurile anuale înregistrate cu plata contravalorii acestor cantități de energie electrică. Astfel,

- conform art. 31 din *Procedură*:
„Veniturile anuale obținute de operatorul de rețea din recuperarea contravalorii energiei electrice consumate înregistrate eronat, respectiv neînregistrate, precum și costurile anuale înregistrate cu plata contravalorii acestor cantități de energie electrică se evidențiază separat și reprezintă venituri/costuri aferente serviciului de transport/distribuție a energiei electrice care se iau în considerare la stabilirea tarifelor reglementate, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare.”
- conform art. 32 din *Procedură*:
„Cantitatea de energie electrică aferentă veniturilor/costurilor de la art. 31 este luată în considerare la calculul energiei electrice anuale transportate/distribuite și a consumului propriu tehnologic anual pentru stabilirea tarifelor reglementate aferente anului următor, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare.”

3. Analiza efectuată

Urmare a analizei datelor transmise de operatorii de distribuție concesionari și a calculelor preliminare a veniturilor reglementate cu luarea în considerare a corecțiilor anuale efectuate conform prevederilor *Metodologiei*, s-a constatat că tarifele calculate pentru anul 2018 înregistrează, față de anul 2017 o variație cuprinsă între aprox. -2,76% și +2,31% scăderea medie fiind de aprox. -1,00% la nivelul întregii țări, principalii factori care influențează aceste rezultate fiind:

- corecțiile valorice anuale stabilite conform *Metodologiei*, ce urmează a fi aplicate venitului reglementat pe baza căruia se calculează tarifele aferente anului 2018, cuprinse între aprox. -29 mil lei și -109 mil lei, media acestora fiind de aprox. -72 mil lei; cauzele care au condus la corecții negative mari sunt prezentate în continuare;
- factorii de liniarizare X finali stabiliți pentru a treia perioadă de reglementare 2014-2018, care determină cu o singură excepție pante negative de evoluție a veniturilor reglementate pe baza cărora sunt stabilite tarifele în termeni reali aferente perioadei de reglementare;
- redimensionarea prognozelor de cantități de energie electrică distribuită în anul 2018 utilizate la calculul tarifelor propuse spre aprobare pentru anul respectiv, în cazul operatorilor la care s-a înregistrat creșteri mai mari de 20% ale cantităților de energie electrică distribuite anual pe anumite niveluri de tensiune.
- valoarea RI reglementată de 0,26% considerată pentru anul 2018 determinată conform prevederilor art. 82 din *Metodologie*, pe baza valorii RI prognozate pentru finalul anului 2018 de 2,6% preluată din documentul *Proгноza de toamnă 2017/Proiecția principalilor indicatori macroeconomici 2017 – 2021 pentru proiectul de buget 2018*, publicată în 2 noiembrie 2017 de Comisia Națională de Prognoză, corectată cu diferența de 2,34% calculată pentru anul 2016.

Nivelul corecțiilor valorice anuale ce urmează a fi luate în considerare la stabilirea tarifelor aplicabile în anul 2018 este determinat în principal de următorii factori:

- creșterea cantităților de energie electrică distribuite în cursul anilor 2016 și 2017 față de nivelul prognozat inițial;
- variații ale prețurilor de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea CPT realizat/recunoscut de ANRE, față de cel prognozat inițial;
- verificarea corectitudinii alocării costurilor și veniturilor între serviciul de distribuție și alte activități reglementate/nereglementate în conformitate cu prevederile art. 21 din *Metodologie* și efectuarea după caz a corecțiilor necesare;
- verificarea prin sondaj conform prevederilor art. 91 din *Metodologie* a documentelor aferente evenimentelor de forță majoră stabilite prin ghidul de completare a machetelor de monitorizare a serviciului de distribuție aprobat prin Decizia ANRE nr. 1713/2014 și efectuarea după caz a corecțiilor necesare;
- aplicarea corecției de venituri aferente anului 2018 urmare a diminuării valorii RRR (Ratei Reglementate a Rentabilității) de la 8,52% la 7,7%, în conformitate cu prevederile Ordinului ANRE nr. 146/2014;

- aplicarea corecției de venituri aferente anului 2018 ca urmare a diminuării costurilor de operare și mentenanță necontrolabile, ocazionată de eliminarea impozitului pe construcții speciale, având în vedere prevederile art. 76 alin. (1) și ale art. 79 alin. (4) lit. b) și g) din *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare (*Lege*), coroborate cu prevederile art. 500 din *Legea nr. 225/2015 privind Codul Fiscal*, cu modificările și completările ulterioare, conform cărora impozitul pe construcții speciale s-a eliminat începând cu data de 01 ianuarie 2017.

Având în vedere evoluția prețurilor pe piața de echilibrare din lunile ianuarie și februarie ale anului 2017, operatorii de distribuție concesionari au solicitat ANRE recunoașterea integrală a costurilor cu achiziția de energie electrică pentru acoperirea CPT pentru această perioadă, solicitare considerată nejustificată, ținând cont de modalitatea de stabilire a prețului de achiziție pentru acoperirea CPT prevăzută de *Metodologie*.

În aplicarea prevederilor art. 88 alin. (4) din *Metodologie*, ANRE a revizuit procentul de variație a prețului de referință prevăzut la art. 88 alin. (3), utilizat pentru stabilirea corecțiilor anuale aferente CPT reglementat pentru anul 2017.

Conform prevederilor art. 115 din *Metodologie*, ANRE a organizat în perioada 16-17.11.2017 ședințe cu operatorii de distribuție concesionari, în cadrul cărora au fost prezentate de către ANRE și discutate rezultatele preliminare ale corecțiilor anuale și ale tarifelor de distribuție.

De asemenea, în perioada 20-21.11.2017 ANRE a organizat ședințe cu operatorii de distribuție concesionari, în cadrul cărora au fost prezentate și discutate rezultatele analizei asupra programelor de investiții realizate de operatorii de distribuție în anul 2016.

4. Tarife specifice propuse spre aprobare și analiza comparativă între tarifele în vigoare, cele propuse spre aprobare și cele solicitate

Tarifele specifice de distribuție propuse pentru anul 2018 sunt prevăzute în proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, pentru operatorii de distribuție concesionari.

Totodată precizăm că, din analiza comparativă a cantităților de energie electrică prognozate pentru anul 2018 față de cele efectiv distribuite în anul 2017 (8 luni realizat + 4 luni prognozat) s-au constatat, în cazul unor operatori de distribuție concesionari, diferențe mari între cantitățile prognozate și cele efectiv distribuite.

Având în vedere diferențele deja constatate pentru unii dintre operatorii de distribuție concesionari între cantitatea de energie electrică prognozată pentru anul 2018 și cantitatea efectiv distribuită în anul 2017, ANRE a considerat că la sfârșitul anului 2018 operatorii respectivi vor înregistra o ajustare importantă în minus în absența unei corecții a cantității prognozate.

Prin urmare, coroborând prevederile art. 15 alin. (1) cu cele ale art. 87 din *Metodologie*, pentru operatorii de distribuție concesionari care înregistrează o cantitate de energie electrică distribuită în anul 2017 mai mare sau mai mică cu mai mult de 20% față de cantitatea prognozată pentru anul 2018, s-a efectuat din motive de prudență o corecție a prognozei de cantități de energie electrică pentru anul 2018.

Menționăm că valorile corecțiilor anuale pe baza cărora au fost stabilite tarifele pentru serviciul de distribuție înscrise în proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă* mai pot suferi eventuale modificări în urma verificărilor finale asupra calculelor și/sau reconsiderării unor aspecte comunicate de operatorii de distribuție concesionari, dar estimăm că aceste modificări nu vor avea un efect major și nu vor modifica substanțial aspectele prezentate în cadrul notei.

Variația tarifelor de distribuție rezultate pentru anul 2018, comparativ cu tarifele aprobate pentru anul 2017 este prezentată în cadrul *Anexei* la prezenta notă - *Tarife specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice – 2018; Tarife cumulate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice – 2018*.

5. Impactul socioeconomic și efectele asupra mediului macroeconomic

Apreciem că variația moderată a tarifelor specifice de distribuție va avea un impact economic redus, atât în ceea ce privește variația veniturilor anuale ale operatorilor de distribuție concesionari, cât și în privința costurilor cu energia electrică suportate de utilizatorii serviciului, deopotrivă casnici și noncasnici, de pe teritoriul întregii țări.

De asemenea, variația moderată a tarifelor de distribuție a energiei electrice va avea un efect favorabil în privința inflației realizate anual și, de asemenea, nu va genera costuri suplimentare agenților economici consumatori de energie electrică, cu avantajul creșterii competitivității acestora și al diminuării prețurilor bunurilor și serviciilor.

Proiectele de *Ordine pentru aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă*, pentru operatorii de distribuție concesionari, se supun dezbaterii publice în procedură de urgență motivat de faptul că, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) lit. ab) din *Legea nr. 160/2012 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004*, tarifele de distribuție pentru operatorii de distribuție concesionari se aprobă și se transmit spre publicare la Monitorul Oficial al României, Partea I, până cel târziu la data de 15 decembrie.